

Brevmal standardFra: Olav Kornstad [olav.kornstad@trysil.kommune.no]

Sendt: 30. september 2005 10:11

Til: Postmottaket

Emne: Høringsuttalelse fra Trysil kommune - Forskrift om berekraftig skogbruk.

Trysil kommune

Landbruksavdelingen

Landbruks- og matdepartementet

Vår ref.

05/2521-12437/05

Deres ref.

200501215-/BHJ

Postboks 8007 Dep.,

Arkiv

V70

0030 Oslo

Saksbehandler

Olav Kornstad

Direkte telefon

62 45 77 96

Telefaks

62 45 77 80

Dato

30.09.2005

Forskrift om berekraftig skogbruk - høring

Trysil kommune behandla forslag til Forskrift om berekraftig skogbruk i møte 21.09.05. Vedlagt følger kommunens uttalelse i saken.

Med hilsen

Olav Kornstad

landbrukssjef

## Trysil kommune Saksframlegg

Dato:

25.08.2005

Referanse:

10659/05

Arkiv:

V70

Vår saksbehandler:

Runa Elisabeth Skyrud

## Forskrift om bærekraftig skogbruk - høring

Saksnr  
Utvalg  
Møtedato

05/87  
Drifts- og forvaltningsutvalget  
21.09.2005

### Saksdokumenter vedlagt:

- 1) Forskrift om bærekraftig skogbruk – Høringsbrev datert 06.07.2005
- 2) Utkast til Forskrift om bærekraftig skogbruk
- 3) Lov om skogbruk (Ny skoglov, trer i kraft 01.01.06)

### Øvrige saksdokumenter:

- 4) Lov om skogbruk og skogvern av 21.mai 1965 (Gjeldende skoglov, gyldig til 31.12.05)
- 5) Forskrift om tiltak mot insektskader m.v. på skog av 7.april 1997

### Rådmannens innstilling:

Trysil kommune har følgende uttalelse til Forskrift om bærekraftig skogbruk:

1. Trysil kommune mener det er riktig at det etableres en egen forskrift som avklarer minimumskrav for hvilke hensyn skogbruksnæringa skal ta til miljø og bærekraft. Forslaget kombinerer krav til miljø, foryngelse og skoghygiene i en forskrift, hvilket gir uttrykk for en helhetlig tenking.

2. Forslaget til forskrift har noen mangler og uklarheter som bør avklares nærmere:

- definisjoner av ulike uttrykk som brukes i forskriften
- fastsetting av ei nedre grense for forskriftens virkeområde
- bedre forklaringer på hva som i praksis er tenkt med en del formuleringer
- bedre presisering av hvilke sanksjoner som skal brukes ved ulike typer brudd på forskriften

Behandling i Drifts- og forvaltningsutvalget - 21.09.2005:  
Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak i Drifts- og forvaltningsutvalget - 21.09.2005:

Trysil kommune har følgende uttalelse til Forskrift om bærekraftig skogbruk:

1. Trysil kommune mener det er riktig at det etableres en egen forskrift som avklarer minimumskrav for hvilke hensyn skogbruksnæringa skal ta til miljø og bærekraft. Forslaget kombinerer krav til miljø, foryngelse og skoghygiene i en forskrift, hvilket gir uttrykk for en helhetlig tenking.

2. Forslaget til forskrift har noen mangler og uklarheter som bør avklares nærmere:

- definisjoner av ulike uttrykk som brukes i forskriften
- fastsetting av ei nedre grense for forskriftens virkeområde
- bedre forklaringer på hva som i praksis er tenkt med en del formuleringer

· bedre presisering av hvilke sanksjoner som skal brukes ved ulike typer brudd på forskriften

<<Skriv innstilling over denne teksten – ikke slett denne meldingen – den kommer ikke med på utskrifter>>

TRYSIL kommune

Kristian Trengereid

rådmann

#### Bakgrunn

Trysil er den kommunen i hele Norge som har størst produktivt skogareal. Årlig avvirkes godt over 200 000 m<sup>3</sup>, noe som utgjør 3% av årlig avvirkning i Norge og 10% av årlig avvirkning i Hedmark.

Skogbruk og skogbruksrelatert virksomhet gir arbeid til mange i Trysil, det være seg både entreprenører, skogeiere, funksjonærer, skogsarbeidere, transportører og ansatte i trebasert industri.

Trysil kommune har fått utkast til Forskrift om bærekraftig skogbruk til uttalelse. Høringsfristen er 4. oktober 2005. Forskriften er hjemlet i den nye skogloven, og inneholder krav til miljøhensyn, tilfredsstillende foryngelse og skoghygiene. Det er foreslått at den nye forskriften trer i kraft 01.01.06, samtidig med den nye skoglova.

Formålet med forskriften er å fremme et bærekraftig skogbruk som sikrer miljøverdiene i skogen, aktiv foryngelse og oppbygging av ny skog, og god helsetilstand i skogen.

## Vurdering

Forskrift om bærekraftig skogbruk inneholder en del nytt og en del presiseringer i forhold til eksisterende lovgivning. Forskriften er delt i flere kapitler som omhandler henholdsvis miljøhensyn, foryngelse, skoghygiene og straffebestemmelser m.v.:

## Kapittel 2 – Miljøomsyn

Det stilles konkrete krav til skogeier for hvilke miljøhensyn som skal tas ved skogsdrift. For eksempel så stilles det i forskriften krav om at et område som hovedregel skal ha miljøregistreringer (MiS) før hogst, uavhengig av om tømmerkjøperen krever det eller ikke. Videre er det regler i forhold til kjøreskader, livsløpstrær, kantsoner, grøfting, treslagsskifte, stier og kulturminner. Nygrøfting av myr og sumpskog er i forskriften foreslått forbudt.

Det presiseres også i dette kapittelet at skogeier skal kunne gjøre rede for de miljøhensyn som ligger til grunn for planlagte eller utførte tiltak i skogen (jfr. miljøinformasjonsloven). I praksis vil det si at miljøinformasjon på en eiendom er offentlig informasjon med mindre noe annet er bestemt. (Unntak kan for eksempel være forekomster av sjeldne arter som er unntatt offentlighet i henhold til lovverket.)

## Merknader til kapittel 2

### § 2-2 og MiS

Her foreslås det at hogst normalt bare kan skje i et område der det er gjennomført miljøregistreringer (MiS). Videre står det at der det ikke er gjennomført miljøregistreringer skal føre-var-prinsippene fra Levende Skog følges (d.v.s. skognæringens sertifiseringssystem). Men det står ikke hvilke områder som omfattes av reglene. Hva regnes som "normalt" i denne sammenhengen? Gjelder dette absolutt alle typer hogst, inkludert for eksempel vedhogst i mindre skala, samt drift på eiendommer som har under 10 dekar produktivt skogareal? Dette bør presiseres, for eksempel i form av en grense for antall kubikkmeter i en drift og en grense for eiendommens produktive skogareal slik det praktiseres av skogeierforeninger og andre tømmerkjøpere.

Det er verdt å merke seg at det er de til enhver tid gjeldende standarder for Levende Skog som vil danne kravene i forskriften, det vil si tømmerkjøpernes krav til sine leverandører. Slik det er formulert i dag, vil disse kravene gjøres gjeldende for ALL skog og skogsmark. Dette innebærer at grunneiere som normalt ikke leverer tømmer til kommersielt salg også vil måtte følge de avtaler som til enhver tid inngås mellom industri og tømmeroppkjøpere, og som gjelder for skogeiere som leverer tømmer til industriell utnytting.

Trysil kommune ønsker å påpeke at det i praksis vil være vanskelig å følge opp alle små eiendommer, da flere av disse ikke regnes som ordinære skogeiendommer i andre sammenhenger. I de områdevis skogbruksplanprosessene har for eksempel ikke de minste eiendommene fått tilbud om MiS-registrering, da det ikke blir stilt krav til MiS her fra tømmerkjøperens side for å få levert tømmer. Videre er det få av disse eiendommene som leverer tømmer til kommersielt salg og driver skogen etter vanlige skogbruksmessige prinsipper. På en del av disse eiendommene er mye av arealet førstegenerasjons skog/kratt på tidligere dyrket mark eller beitemark. Disse drives da ikke i ordinær forstand annet enn i form av eventuell vedhogst til eget bruk.

På bakgrunn av dette synes det å være behov for å sette ei nedre grense for forskriftens virkeområde, slik at de minste eiendommene utelates. Hva som vurderes som en liten skogeiendom vil imidlertid variere en del fra sted til sted. En mulighet er å bruke ei grense på f.eks 50 eller 100 daa produktiv skog. En annen mulighet er å bruke samme grense som den som gjelder for når det skal svares skogavgift. I henhold til Forskrift om bruk av skogavgift m.v. gjelder dette for eiendommer helt ned til 10 daa produktiv skog. Det vil imidlertid neppe være hensiktsmessig. I Trysil er det 270 skogeiendommer mellom 25 og 100 daa, men disse utgjør bare 0,23 % av skogarealet.

## § 2-3 og kjøreskader

Her står det at kjøreskader bare skal pålegges utbedret der de kan være til hindring for ferdsel i stier, løyper og ferdselsårer, samt der de kan føre til at det dannes nye bekkeløp. Her bør ordet bekkeløp defineres. Forskriften sier ikke noe om myrlendte flate partier og annen bæresvak flat mark der det ikke er bekker og stier. Er det da fritt fram for å lage dype kjørespor på disse områdene uten å reparere marka? Slik det er formulert kan man bare stille krav om utbedring der det er stier, løyper eller andre ferdselsårer, eller der det kan oppstå bekkeløp. Dette mener Trysil kommune er feil. Det vil gi et noe merkelig signal til allmennheten når det gjelder et såpass omdiskutert tema som kjøreskader dersom det ikke finnes hjemmel i en ny miljøforskrift til å pålegge utbedring av kjøreskader også på steder hvor det ikke går ferdselsårer eller der det kan oppstå bekkeløp. Videre burde det settes krav til hvor dype spor som kan godtas over hvor lange strekninger før utbedring kan pålegges.



## § 2-3 og nygrøfting

Nygrøfting av myr og sumpskog med sikte på skogproduksjon er foreslått forbudt. Hva menes her med uttrykket sumpskog? Dersom det siktes til alle arealer som har sumpskogvegetasjon, vil det i praksis si at nygrøfting av såkalt ”vannsyk skogsmark” blir forbudt. Det er fortsatt mange skogeiere som anlegger nye grøfter i forbindelse med vannsyk skogsmark der denne ligger i områder der det ellers er fastmark. Gjelder forbudet absolutt alle flekker med sumpskogsvegetasjon eller bare større sammenhengende sumpskogarealer? Definisjon og nærmere presisering mangler.

## Kapittel 3 – Forynging etter hogst

Foryngelsesplikten etter hogst skjerpes inn i den nye forskriften. Det foreslås å påby skogeier å sørge for nødvendige tiltak innen 3 år etter hogst. Dersom det skal plantes, skal dette gjøres innen 3 år etter hogst. Men det foreslås også at kommunen kan gi utsettelse til maksimalt 5 år etter hogst dersom klimatiske og lokale forhold tilsier det. Det stilles videre krav om minste lovlige planteantall på ulike boniteter. Kommunen kan gi pålegg dersom foryngelsen ikke er tilfredsstillende.

## Merknader til kapittel 3

Det er positivt at foryngelseskravet er skjerpet inn og konkretisert. En bærekraftig ressursforvaltning må nødvendigvis innebære at det sikres foryngelse innen rimelig tid.

## §§ 3-1, 3-2 og 3-3 om foryngelsesplikt, krav til foryngelse og sanksjonsmuligheter

Her savner vi presisering av hva slags virkemidler det er meningen kommunen skal benytte seg av. Hvilke sanksjoner skal kommunen bruke dersom pålegg ikke overholdes? Kan kommunen for eksempel pålegge skogeier bruk av skogavgift eller pålegge å avsette en høyere skogavgiftssats ved neste drift for å sikre foryngelsen? Kommunene må ha klare og utvetydige sanksjonsmuligheter dersom det er meningen at dette skal følges opp bedre i praksis enn det som er tilfellet i dag. Dersom dette ikke konkretiseres bedre vil en i praksis kunne få samme situasjon som i dag; et skogoppsyn som i liten grad etterfølger manglende foryngelsestiltak fordi gjeldede skoglov generelt oppfattes å være svak juridisk.

### § 3-3 Tetthet og treslag

Trysil kommune mener at minste lovlige treantall og anbefalt treantall bør deles opp bonitetsvis, det vil si konkretiseres ytterligere. For å illustrere dette, kan vi for eksempel ta utgangspunkt i kravet til minste lovlige plantetall på bonitet G11, som er 50 planter per dekar – det vil si det samme som for en G6. I Trysil kommer de fleste grankubikkmeterne som hogges fra G11. Selv om man forutsetter at alle plantene vokser opp, vil 50 planter per dekar være veldig glissent på en G11, mens det enkelte steder kan være greit på G6 (avhengig av driftsforhold). Vi foreslår derfor at minste lovlige plantetall og anbefalt plantetall deles opp på de enkelte boniteter både for gran- og furudominert skog.

Lauvdominert produksjonsskog stiller jevnt over andre krav til skjøtsel, tetthet og lignende enn barskog. Det er derfor viktig at dette ikke blandes sammen med krav til barskog, og at forskriften er klar på dette. Det kan i den sammenheng eventuelt vurderes om det er behov for egne krav for lauvdominert produksjonsskog.

I § 3-3, 2. ledd (under tabellen) står det at planter som telles med ikke skal være truet av annen vegetasjon. Dersom det i utgangspunktet er nok planter per dekar, men disse er truet av annen vegetasjon, vil kommunen da ha mulighet til å pålegge skogeier for eksempel ungskogpleie eller grasrydding? Det vil jo være meningsløst å pålegge for eksempel suppleringsplanting når det i utgangspunktet er nok planter. Og videre: Forskriften må være klar på om det er eller om det ikke er anledning til å påby ungskogpleie, slik at det ikke er tvil om dette.

### Kapittel 4 – Tiltak mot skadar på skog

Kommunen skal fortsatt overvåke skogen når det gjelder fare for ulike skogskader, og den enkelte skogeier har i likhet med i dag ansvar/plikt til å utføre tiltak mot skogskader når det er påkrevd. Kommunen kan pålegge skogeier å utføre tiltak som hogst, utkjøring og spesiell behandling av virke for å hindre skogskader ved for eksempel stormfelling og andre spesielle forhold som kan føre til større sopp-/insektangrep. Eventuelle tiltak skal her vurderes i forhold til biologisk mangfold, landskap og friluftsliv før de gjennomføres. Det meste av det som er foreslått i kapittel 4, er mer eller mindre identisk med gjeldende Forskrift om tiltak mot insektskader m.v. på skog fra 1997, som Forskrift om bærekraftig skogbruk er ment å erstatte.

## Vurdering av kapittel 4

Trysil kommune har ingen merknader til kapittel 4.

## Kapittel 5 – Avsluttande føresegner

Kommunen har ansvar for å føre tilsyn og påse at forskriften og vedtak fattet med hjemmel i forskriften blir fulgt opp, helt konkret nevnes:

a.. Stikkprøvekontroller for å påse at foryngelsen blir tilfredsstillende etablert (etter nærmere angitte retningslinjer fra Fylkesmannen). Dette praktiseres også i dag.

b.. Dersom et skogbrukstiltak har medført vesentlige skader for naturmiljøet eller friluftslivet kan kommunen pålegge skogeier å utføre tiltak for å gjenopprette feilen.

c.. Kommunen kan dispensere fra forskriften dersom særlige skog- eller miljøhensyn tilsier at det er fornuftig.

d.. Kommunen kan pålegge skogeiere tvangsmulkt dersom pålegg gitt i medhold av forskriften ikke følges opp. Brudd på forskriften kan føre til bøter eller fengsel i inntil ett år dersom forholdet anmeldes og vedkommende blir dømt.

## Vurdering av kapittel 5

Sanksjonsmuligheter er i større grad enn tidligere tatt inn i lovgivningen, men en er usikker på om disse er så konkrete at kommunene vil ta dem i bruk. Formuleringene er generelt runde, og presiseringer mangler. Når skal for eksempel kommunen ilegge tvangsmulkt? For at pålegg om foryngelsesfremmende tiltak skal virke i praksis, MÅ det også være reell mulighet til å pålegge bruk / høyere avsetting av skogavgift / skogfondsmidler. Det må da også avklares om dette medfører behov for bedre samordning med gjeldende forskrift om bruk av skogavgift m.v.

## Konklusjon

Primærskogbruket er som næring en form for produksjon som foregår under åpen himmel i vårt nærmiljø, og ikke i lukkede produksjonshaller. Det at skognæringen er så synlig, gjør den ekstra sårbar og avhengig av storsamfunnets aksept. Det er derfor viktig at det finnes regelverk for næringen som tar hensyn til miljø og bærekraft. Departementet skal ha ros for at de har kombinert krav til miljø, foryngelse og skoghygiene i en forskrift, hvilket gir uttrykk for en helhetlig tenking.

Men forskriften har også sine mangler, det gjelder særlig:

- definisjoner av ulike uttrykk som brukes i forskriften
- avklaring av ei nedre grense for forskriftens virkeområde
- bedre forklaringer på hva som i praksis er tenkt med en del formuleringer
- klarere presiseringer av hvilke sanksjoner man skal bruke ved ulike typer brudd på forskriften